

Programmabegroting 2025-2028

4.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

4.2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	57	51	46	40	34	29
Materiële vaste activa	77.894	84.998	106.172	133.804	149.314	147.370
Financiële vaste activa	3.258	3.252	3.246	3.240	3.234	3.228
Totaal vaste activa	81.209	88.301	109.463	137.084	152.582	150.626
Vlottende activa						
Voorraden	-912	-760	0	0	0	0
Uitzettingen	24.739	9.346	9.346	9.346	9.346	9.346
Liquide middelen	493	0	0	0	0	0
Overlopende activa	6.858	6.858	6.858	6.858	6.858	6.858
Totaal vlottende activa	31.178	15.444	16.204	16.204	16.204	16.204
Totaal activa	112.387	103.745	125.667	153.288	168.786	166.830
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	24.080	29.877	29.841	30.808	30.595	28.304
Resultaat boekjaar	5.032	317	1.560	181	-2.020	-2.102
Voorzieningen	10.230	10.286	10.054	9.732	9.654	9.075
Vaste schuld	54.142	47.547	62.059	91.381	109.206	110.135
Totaal vaste passiva	93.484	88.027	103.515	132.102	147.435	145.412
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	7.778	4.592	11.027	10.060	10.225	10.293
Overlopende passiva	11.125	11.125	11.125	11.125	11.125	11.125
Totaal vlottende passiva	18.903	15.717	22.152	21.185	21.350	21.418
Totaal passiva	112.387	103.745	125.667	153.287	168.785	166.830

4.2.2 Investerings

Meerjaren investeringsplan:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Benodigd krediet	E/M ¹	Te voteren in 2025	2026	2027	2028
Programma 1 Natuur en landschap	3.393		2.229	336	828	-
Beleidsthema Groen en water	2.418		1.254	336	828	-
Multidisciplinair groen Lange Voort (Oudenhof fase 3)	684	M	684	-	-	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan groen	415	M	415	-	-	-
Pres. Kennedylaan groen	166	M	-	166	-	-
MJOP speelpl. Hella Haaseplantsoen	50	E	-	50	-	-
MJOP speelpl Lotte Stam-Beesepad	120	E	-	120	-	-
MJOP speelpl. Greet Koemanplein	40	E	40	-	-	-
MJOP speelpl. Martinus Nijhofflaan	45	E	45	-	-	-
MJOP Speelpl. Simon van Oostromhof	70	E	70	-	-	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) groen	828	M	-	-	828	-
Beleidsthema Reiniging	975		975	-	-	-
Toegangscontrolesysteem ondergrondse restafvalcontainers	400	E	400	-	-	-
Keukenafvalbakjes GFT	75	E	75	-	-	-
Containermanagementsysteem minicontainers restafval	130	E	130	-	-	-
Vervanging gechipte minicontainers restafval laagbouw	370	E	370	-	-	-
Programma 2 Verkeer en infrastructuur	15.778		14.048	504	874	352
Beleidsthema Mobiliteit	8.128		6.502	467	843	316
Vervanging armaturen 2025	305	M	305	-	-	-
Vervanging armaturen 2026	305	M	-	305	-	-
Vervanging armaturen 2027	305	M	-	-	305	-
Vervanging lichtmasten 2025	11	M	11	-	-	-
Vervanging personeelsbus V-361-RN	85	E	-	85	-	-
Vervanging personeelsbus V-842-JR	85	E	85	-	-	-
Multidisciplinair wegen Lange Voort (Oudenhof fase 3)	1.164	M	1.164	-	-	-
Multidisciplinair Openb. Verl. Lange Voort (Oudenhof fase 3)	101	M	101	-	-	-
Vervanging armaturen 2028	305	M	-	-	-	305
Vervanging lichtmasten 2026	11	M	-	11	-	-
Vervanging lichtmasten 2027	11	M	-	-	11	-
Vervanging lichtmasten 2028	11	M	-	-	-	11
Ruit Dorpsstraat - Irislaan wegen	1.255	M	1.255	-	-	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan Openbare verlichting	194	M	-	-	194	-
Pres. Kennedylaan wegen	488	M	488	-	-	-
Pres. Kennedylaan openbare verlichting	66	M	-	66	-	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) OV	277	M	-	-	277	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) straatmeubilair	56	M	-	-	56	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) wegen	3.093	M	3.093	-	-	-
Beleidsthema Riolering	7.650		7.546	37	31	36
IWKP vervanging gemalen 2025	154	E	154	-	-	-
IWKP vervanging gemalen 2026	37	E	-	37	-	-

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Benodigd krediet	E/M ¹	Te voteren in 2025	2026	2027	2028
IWKP vervanging gemalen 2027	31	E	-	-	31	-
IWKP vervanging gemalen 2028	36	E	-	-	-	36
Multidisciplinair riolering Lange Voort (Oudenhof fase 3)	3.134	E	3.134	-	-	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan riolering	1.184	E	1.184	-	-	-
Pres. Kennedylaan riolering	711	E	711	-	-	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) riolering	2.363	E	2.363	-	-	-
Programma 4 Sociale infrastructuur	34.304		940	12.032	10.686	1.927
Jeugdhulp	34.250		886	12.032	10.686	1.927
Leo Kannerschool Nieuwbouw	19.848 ²	M	650	11.229	-	-
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee	11.000 ³	M	225	253	7.870	1.902
Eerste inrichting Het Dok voor 2027	50	E	-	-	50	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2026	50	E	-	50	-	-
Isolatieschil kindercentrum De Buren	11	M	11	-	-	-
Upgrade Basisschool Willibrord (renovatie)	3.266	M	-	500	2.766	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2028	25	E	-	-	-	25
Gezondheid	54		54	-	-	-
Isolatieschil gymzaal Jan wolkers	54	M	54	-	-	-
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)	88		88	-	-	-
Beleidsthema Overhead	88		88	-	-	-
Isolatieschil gemeentewerf	88	M	88	-	-	-
Kostenplaatsen	295		85	-	70	140
Vervanging pick-up V-186-VN	85	M	85	-	-	-
Vervanging houtsnippermachine 54-WDN-5	55	M	-	-	-	55
Vervanging grasveegmachine LBN-69-K	70	M	-	-	70	-
Vervanging bestelwagen VDX-11-S	85	M	-	-	-	85
Totaal meerjaren investeringsplan			17.390	12.872	12.458	2.419

1) M = investeringen in maatschappelijk nut; E = investeringen in economisch nut

2) Huidig krediet € 7.969.000 Nog benodigd € 11.879.000

3) Huidig krediet € 750.000 Nog benodigd € 10.250.000

Cashflowplan:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2025	2026	2027	2028
Programma 1 Natuur en landschap		3.717	1.458	2.056	-
Beleidsthema Groen en water		1.307	1.208	2.056	-
Monodiscipl Groen Vervanging beschoeiing	M	400	-	-	-
Multi Groen Rijnszicht- en Rijnsburgerweg	M	-	180	-	-
Multi Groen Oudenhof - fase 2	M	60	300	-	-
Multidiscipl Groen Boonstraat project	M	-	-	200	-
Multi Groen Leebrug	M	-	-	13	-
Oudenhof fase 3 Groen	M	20	80	700	-
Vervanging speelplaats nabij Het Dok	M	200	-	-	-
Multidisciplinair groen Lange Voort (Oudenhof fase 3)	M	372	312	-	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan groen	M	100	-	315	-
Pres. Kennedylaan groen	M	-	166	-	-
MJOP speelpl. Hella Haaseplantsoen	E	-	50	-	-
MJOP speelpl Lotte Stam-Beesepad	E	-	120	-	-
MJOP speelpl. Greet Koemanplein	E	40	-	-	-
MJOP speelpl. Martinus Nijhofflaan	E	45	-	-	-
MJOP Speelpl. Simon van Oostromhof	E	70	-	-	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) groen	M	-	-	828	-
Beleidsthema Reiniging		2.410	250	-	-
VANG 2021 Containers	E	100	-	-	-
Terreinaanpass opslag inzamelcontainers	M	35	-	-	-
Rollpacker	E	100	-	-	-
GFT inzamelunit met toegangspas	E	300	100	-	-
Realisatie betonputten bij hoogbouw	M	400	-	-	-
Ondergrond containers restafval met pas	E	500	150	-	-
Toegangscontrolesysteem ondergrondse restafvalcontainers	E	400	-	-	-
Keukenafvalbakjes GFT	E	75	-	-	-
Containermanagementsysteem minicontainers restafval	E	130	-	-	-
Vervanging gechipte minicontainers restafval laagbouw	E	370	-	-	-
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		12.653	17.884	8.076	1.872
Beleidsthema Mobiliteit		6.015	12.424	7.383	1.836
Verv. Sluisbrug Dorpsstraat	M	50	50	85	1.520
Ruimte herinrichting Rijnszichtweg	M	1.800	200	-	-
Mobiliteitsplan 2019	M	50	-	-	-
Multidisciplinair Wegen Leebrug	M	-	-	14	-
Multi Civ Kunstwerken Leebrug	M	100	2.500	2.516	-
Boonstraat project	M	20	20	413	-
Multi Wegen Oudenhof - fase 2	M	160	504	-	-
Multi Civ Kunstwerken Verv Kwaakbrug	M	500	1.357	-	-
Verkeersveiligheid KP Abt.weg Pr.Kennedy	M	400	-	-	-
Multi Openb Verl Rijnszicht Rijnsburger	M	-	384	-	-
Multi Openb Verl Oudenhof - fase 2	M	5	111	-	-
Multi Straatm Rijnszichtweg en Rijnsbweg	M	-	86	-	-

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2025	2026	2027	2028
Multi Straatmeubilair Oudenhof - fase 2	M	2	35	-	-
Multi Straatmeubilair Boonstraat	M	-	-	17	-
Oudenhof fase 3 Straatmeubilair	M	-	-	67	-
Vv VRI Kennedylaan	M	161	-	-	-
Multi Openbare Verlichting Leebrug	M	-	-	10	-
Vervanging armaturen 2024	M	300	-	-	-
Oudenhof fase 3 Openbare verl.	M	-	-	200	-
Oudenhof fase 3 Wegen	M	40	140	1.370	-
Vervanging opritten Kwaakbrug	M	-	43	-	-
Vervanging armaturen 2025	M	305	-	-	-
Vervanging armaturen 2026	M	-	305	-	-
Vervanging armaturen 2027	M	-	-	305	-
Vervanging lichtmasten 2025	M	11	-	-	-
Vervanging personeelsbus V-361-RN	E	-	85	-	-
Vervanging personeelsbus V-842-JR	E	85	-	-	-
Herinrichting parkeerterrein Endegeesterstraatweg	M	50	1.500	-	-
Fietspad omvormen van tegels naar betonplaten (Easypath)	M	250	-	-	-
Kabels en leidingen uit Eijsingabrug	M	500	-	-	-
Kabels en leidingen uit Leebrug	M	500	-	-	-
Kabels en leidingen uit Sluisbrug	M	-	500	-	-
Kabels en leidingen uit Van Gerrevinkbrug	M	-	500	-	-
Kabels en leidingen uit Kwaakbrug	M	-	500	-	-
Multidisciplinair wegen Lange Voort (Oudenhof fase 3)	M	260	904	-	-
Multidisciplinair Openb. Verl. Lange Voort (Oudenhof fase 3)	M	22	79	-	-
Vervanging armaturen 2028	M	-	-	-	305
Vervanging lichtmasten 2026	M	-	11	-	-
Vervanging lichtmasten 2027	M	-	-	11	-
Vervanging lichtmasten 2028	M	-	-	-	11
Ruit Dorpsstraat - Irislaan wegen	M	100	900	255	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan Openbare verlichting	M	-	-	194	-
Pres. Kennedylaan wegen	M	244	244	-	-
Pres. Kennedylaan openbare verlichting	M	-	66	-	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) OV	M	-	-	277	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) straatmeubilair	M	-	-	56	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) wegen	M	100	1.400	1.593	-
Beleidsthema Riolering		6.638	5.461	693	36
Vervanging pompgemalen 2022	E	-	-	-	-
Vervanging pompgemalen bouwkundig 2022	E	-	-	-	-
Riolering Nieuw Rhijngeest 2020	E	340	-	-	-
Vervanging gemalen	E	-	-	-	-
Multi Riolering Rijnzicht en Rijnsburger	E	600	-	-	-
Multidiscipl Riool Boonstraat project	E	80	480	-	-
Multi Riolering Verv Sluis- Duikerbrug	E	-	-	15	-
Multi Riolering Oudenhof - fase 2	E	773	100	-	-
Mono riolering Cartesiuslaan	E	600	-	-	-

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2025	2026	2027	2028
Oudenhof fase 3 Riolering	E	250	1.500	100	-
Bijdrage aan Wateractieplan HHR	E	-	-	-	-
IWKP vervanging gemalen 2024	E	100	-	-	-
Renovatie gemaal nabij Julianaschool	E	240	-	-	-
IWKP vervanging gemalen 2025	E	154	-	-	-
IWKP vervanging gemalen 2026	E	-	37	-	-
IWKP vervanging gemalen 2027	E	-	-	31	-
IWKP vervanging gemalen 2028	E	-	-	-	36
Multidisciplinair riolering Lange Voort (Oudenhof fase 3)	E	2.591	544	-	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan riolering	E	100	900	184	-
Pres. Kennedylaan riolering	E	711	-	-	-
Rhijngheesterstraatweg, Dorpsstraat (Zuid) riolering	E	100	1.900	363	-
Programma 3		213	61	-	-
Beleidsthema Economie		213	61	-	-
Isolatieschil Carpgebouw	M	213	61	-	-
Programma 4 Sociale infrastructuur		7.601	12.312	10.686	1.927
Jeugdhulp		7.082	12.179	10.686	1.927
Leo Kannerschool Nieuwbouw	M	6.163	11.231	-	-
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee	M	400	253	7.870	1.902
Eerste inrichting Het Dok voor 2027	E	-	-	50	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2026	E	-	50	-	-
Zonnepanelen Brede school Het Dok	E	158	45	-	-
Warmtepomp Brede school Het Dok	E	297	85	-	-
Warmtepomp kindercentrum De Buren	E	39	11	-	-
Warmteterugwinsysteem kindercentrum De Buren	E	14	4	-	-
Isolatieschil kindercentrum De Buren	M	11	-	-	-
Upgrade Basisschool Willibrord (renovatie)	M	-	500	2.766	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2028	E	-	-	-	25
Gezondheid		520	133	-	-
Warmteterugwinsysteem sporthal De Cuyl	E	55	16	-	-
Zonnepanelen sportzaal Het Dok	E	99	28	-	-
Warmtepomp sporthal De Cuyl	E	79	23	-	-
Warmtepomp gymzaal Poelweyde	E	26	7	-	-
Warmtepomp sportzaal Het Dok	E	83	24	-	-
Warmtepomp gymzaal Jan Wolkers	E	20	6	-	-
Warmteterugwinsysteem gymzaal Poelweyde	E	51	15	-	-
Warmteterugwinsysteem gymzaal Jan Wolkers	E	53	15	-	-
Isolatieschil gymzaal Jan wolkers	M	54	-	-	-
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)		539	72	-	-
Beleidsthema Overhead		539	72	-	-
Aanbrengen zonnepanelen gemeentewerf	E	200	-	-	-
Warmtepomp gemeentewerf	E	67	19	-	-
Warmteterugwinsysteem gemeentewerf	E	36	10	-	-
Zonnepanelen gemeentehuis	E	36	10	-	-
Isolatieschil gemeentehuis	M	111	32	-	-

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2025	2026	2027	2028
Isolatieschil gemeentewerf	M	88	-	-	-
Kostenplaatsen		85	-	70	140
Vervanging pick-up V-186-VN	E	85	-	-	-
Vervanging houtsnippermachine 54-WDN-5	E	-	-	-	55
Vervanging grasveegmachine LBN-69-K	E	-	-	70	-
Vervanging bestelwagen VDX-11-S	E	-	-	-	85
Totaal Cashflow overzicht		24.808	31.787	20.888	3.940

1) M = investeringen in maatschappelijk nut; E = investeringen in economisch nut

Multi:

Multidisciplinaire projecten MJOP (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Duikerbrug Dorpsstraat	50	50	100	1.520
Rijnzichtweg West en Rijnsburgerweg	2.400	850	-	-
Boonstraat	100	500	630	-
Oudenhof fase 2	1.000	1.050	-	-
Leebrug	100	2.500	2.553	-
Lange Voort	3.245	1.838	-	-
Oudenhof fase 3	310	1.720	2.437	-
Kennedylaan	955	476	-	-
Ruit Dorpsstraat - Irislaan	300	1.800	948	-
Rhijngeesterstraatweg, Dorpsstraat	200	3.300	3.117	-
Totaal cashflow multidisciplinaire projecten MJOP	8.660	14.084	9.785	1.520

4.2.3 Reserves

Op basis van artikel 43 lid 1 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) onderscheiden we de reserves in:

a. De algemene reserve. Deze is beschikbaar voor incidentele zaken. In het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's.

b. Bestemmingsreserves. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden. Bij bestemmings-reserves heeft de gemeenteraad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen.

c. Overige bestemmingsreserves.

Overzicht reserves bedragen x € 1.000		Begroot Stand 1/1/2025	Begroting mutaties 2025	Begroting mutaties 2026	Begroting mutaties 2027	Begroting mutaties 2028	Begroot Stand 31/12/2028
Algemene reserves							
1	Algemene reserve	12.917	0	0	0	0	12.917
	Totaal algemene reserve	12.917	0	0	0	0	12.917
Bestemmingsreserves							
2	Reserve sociale woningbouw	1.319	0	0	0	0	1.319
3	Reserve Wmo/3D	2.228	-780	-77	-77	-77	1.218
4	Res. investeringsstr. Holland Rijnland	276	-70	-103	-103	0	0
5	Egalisatiereserve WABO	715	0	0	0	0	715
6	Risicoreserve grondexploitaties	700	0	0	0	0	700
7	Reserve organisatieontwikkeling	50	0	0	0	0	50
8	Reserve frictiekosten	424	0	0	0	0	424
9	Reserve onderhoud Klinkenbergerplas	169	-66	-66	-37	0	0
10	Reserve omgevingswet	240	0	0	0	0	240
11	Reserve groenvoorziening	262	-240	0	0	0	22
12	Reserve OegstFeest	25	0	0	0	0	25
13	Reserve Duurzaamheid	414	-30	0	0	0	384
14	Reserve middeldure huur/koop tot NHG	300	0	0	0	0	300
15	Reserve financiering beheerplannen	967	357	-244	-75	-66	938
16	Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	540	-540	0	0	0	0
17	Bestemmingsres. t.b.v. MJOP projecten	7.804	1.016	-103	-103	-128	8.487
18	Bestemmingsreserve riolering	335	0	0	0	0	335
19	Egalisatiereserve Maatsch. Zorg Leidse regio	192	0	0	0	0	192
	Totaal bestemmingsreserves	16.960	-353	-593	-394	-271	15.349
	Geprognosticeerd resultaat voorgaand boekjaar		317	1.560	181	-2.020	38
	Totaal reserves	29.877	-36	967	-213	-2.291	28.304

Toelichting op de reserves

Algemene reserve

1. Algemene reserve

Doel reserve	Dit is een dekkingsmiddel bij het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten.
Voeding	Via het batig saldo van de jaarrekening, incidentele baten en verkoop van grond.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

Bestemmingsreserves

2. Reserve sociale woningbouw

Doel reserve	Om de sociale woningbouw te bevorderen verstrekken we vanuit de reserve bijdragen in de (grond)kosten en financieren we startersleningen tot maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans als uitgeleend geld. Om mogelijke risico's van terugbetaling te dekken, blokkeren we in de reserve Sociale woningbouw een bedrag van € 300.000.
Voeding	Via exploitatie, opbrengsten via het antispeculatiebeding en diverse grondexploitaties.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve	Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein). Het risico-deel is voor 2024 bepaald op € 1.000.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.
Voeding	Via exploitatie en overschotten van de Wmo, jeugd en participatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 56.000 Onttrekkingen: 2025 € 836.000 en 2026 t/m 2028 € 133.000

4. Reserve investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve	Met het Regionaal Investeringsfonds (RIF) zet Holland Rijnland een concrete stap om de bereikbaarheid en de leefbaarheid van de regio te verbeteren. Het fonds is een belangrijke motor voor cofinanciering van specifieke regionale projecten. Dit zijn de Rijnlandroute, de RijnGouwewlijn, de noordelijke verbinding tussen de N206 en de A44 of A4, het regionale groenprogramma en het Offensief van Teylingen voor versterking van de Greenport. In de periode 2008 tot en met 2024 storten de samenwerkende gemeenten in totaal € 142,5 miljoen in dit fonds.
Voeding	Eenmalig vanuit de besteding van de Nuon-gelden en een storting uit de algemene reserve.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 € 70.000 en 2026 t/m 2027 € 103.000

5. Egalisatiereserve WABO

Doel reserve	Het opvangen van de jaarlijkse schommelingen in de bouwleges
Voeding	Exploitatie
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

6. Risicoreserve grondexploitaties

Doel reserve	Het opvangen van tegenvallers die voortvloeien uit toekomstige verliezen.
Voeding	Vrijval voorziening Nieuw-Rhijngest en Poelgest en stortingen vanuit eventueel vrijvallende middelen.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

7. Reserve organisatieontwikkeling

Doel reserve	Het ondersteunen van de verdere kwalitatieve ontwikkeling van de organisatie.
Voeding	Exploitatie 2014 en 2015.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

8. Reserve frictiekosten

Doel reserve	Om de kosten te dekken van bestaande of toekomstige fricties.
Voeding	Stortingen vonden plaats vanuit de exploitatie. Met het coalitieakkoord is de storting omgezet naar een budget voor aantrekkelijk werkgeverschap.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

9. Reserve onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve	Groot onderhoud van de Klinkenbergerplas.
Voeding	Saldo van opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoed door de afkoopsom van de Provincie Zuid Holland.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 t/m 2026 € 66.000, in 2027 valt het restant van de reserve vrij € 37.000.

10. Reserve Omgevingswet

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld om incidentele budgetten t.b.v. implementatie omgevingswet beschikbaar te houden i.v.m. vertraging invoering Omgevingswet.
Voeding	Eenmalige storting vanuit de incidentele middelen 2018.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

11. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve	De reserve is in 2013 ingesteld als compensatiefonds voor groenvoorzieningen.
Voeding	De opbrengsten uit de verkoop van snippergroen.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 € 240.000 t.b.v. het vergroeningsproject Nassaulaan (i.p.v. Waldeck Prymontlaan)

12. Reserve Oegstfeest

Doel reserve	Een bijdrage te leveren aan de lokale verbondenheid en zo een positieve impuls te geven aan de Oegstgeester samenleving. De organisatie van een dergelijk feest vindt plaats vanuit het dorp. De gemeente speelt een initiërende en aanzwengelende rol door partijen met elkaar te verbinden, te faciliteren waar nodig en een eenmalige financiële bijdrage te leveren aan een Dorpsfeest.
Voeding	Eenmalige storting uit het jaarrekeningresultaat 2019.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld en is bestemd voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.
Voeding	Niet bestede budgetten.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 € 30.000

14. Reserve middeldure huur/koop tot NHG

Doel reserve	De reserve is in 2021 ingesteld en wordt ingezet voor de stimulering van middeldure huur en/of sociale koop tussen 200.000 en de NHG-grens, bovenop de verplichting zoals vastgesteld in de Woonvisie. Hierbij wordt rekening gehouden met de Europese regels voor ongeoorloofde staatssteun.
Voeding	Een eenmalige storting van € 35.000 uit jaarrekeningresultaat 2021 en € 265.000 bij de Decemberwijziging 2022.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

15. Reserve Financiering Beheerplannen

Doel reserve	De reserve is in 2019 ingesteld voor het beschikbaar houden van budget ten behoeve van de verschillende onderhoudsbeheerplannen. Voorlopige einddatum van de reserve is 31 december 2025.
Voeding	Eenmalige storting uit de exploitatie 2019 en vanaf 2022 stortingen voor de te verwachten kosten die voortvloeien uit het MJOP.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 € 605.000 en 2026 € 5.000 Onttrekkingen: 2025 € 248.000, 2026 € 249.000, 2027 € 75.000 en 2028 € 66.000

16. Bestemmingsreserve groot onderhoud wegen

Doel reserve	De reserve is in 2021 ingesteld ter dekking van de storting in de voorziening groot onderhoud wegen
Voeding	Eenmalige storting bij Najaarsnota 2021
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 € 540.000

17. Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten

Doel reserve	De reserve is in de begroting 2023 ingesteld ter dekking van kapitaallasten MJOP projecten.
Voeding	Storting vanuit de begroting in de jaren 2023 t/m 2025.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 € 1.100.000 (coalitieakkoord) en jaarlijks 2025 tot en met 2028 € 63.000 Onttrekkingen: 2025 € 147.000, 2026 € 166.000, 2027 € 166.000 en 2028 € 191.000 De onttrekkingen zijn ter dekking van de kapitaallasten van de kredieten: Hendrik Heukelsbrug, Civiel kunstwerk busroute Lange Voort, Van Eijsingabrug, Oudenhof A en Geversstraat.

18. Bestemmingsreserve riolering

Doel reserve	Doel van de bestemmingsreserve riolering is om grote piekuitgaven in enig jaar op te vangen.
Voeding	In de jaren 2022, 2023 en 2024 een jaarlijkse storting van € 250.000.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

19. Egalisatiereserve Maatsch. Zorg Leidse regio

Doel reserve	Egalisatie van resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio
Voeding	Resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

4.2.4 Voorzieningen

Overzicht voorzieningen bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1-1-2025	Begroting mutaties 2025	Begroting mutaties 2026	Begroting mutaties 2027	Begroting mutaties 2028	Begroot Stand 31/12/2028
Voorzieningen ter equalisatie van kosten						
A Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen	1.352	-80	-112	-63	-90	1.006
B Voorziening groot onderhoud gem. huisvest.	821	178	174	26	-445	754
C Voorziening onderhoud sporthal	618	-18	-4	90	39	725
D Voorziening onderhoud gymlokalen	590	-5	-95	13	84	586
E Voorziening onderhoud Mozaïekzaal	143	-39	-54	29	27	105
F Voorziening vervanging bomen	536	-43	-43	-43	-43	364
G Voorziening groot onderhoud wegen	1.746	396	-284	-284	-284	1.291
H Voorz. groot onderh. water/baggeren	548	26	26	26	26	654
I Voorz. gr.onderh. kunst openb. ruimte	26	6	2	-20	11	24
J Voorz .gr.onderh.bruggen/civ. Kunstw.	22	-10	-13	67	17	85
K Voorziening afvalstoffenheffing derden	347	-46	0	0	0	301
L Voorziening riolering derden	377	-84	0	0	0	293
Totaal voorzieningen ter equalisatie van kosten	7.127	281	-403	-157	-659	6.188
Voorzieningen met een verplichting						
M Voorziening pensioenverplichting wethouders	2.133	105	80	80	80	2.478
N Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	212	0	0	0	0	212
O Voorziening negatieve grondexploitaties	618	-618	0	0	0	0
P Voorziening verlofuren	197	0	0	0	0	197
Totaal voorzieningen met een verplichting	3.160	-513	80	80	80	2.887
Totaal voorzieningen	10.287	-232	-323	-77	-579	9.075

Toelichting:

Voorzieningen

A. Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed (kleedgebouwen, multifunctionele accommodaties, kinderopvang, woonhuizen, molen en dergelijke).
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan Gemeentelijke gebouwen. Op basis van de in 2024 vastgestelde beheerplannen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 310.000 Onttrekkingen: 2025 € 390.000, 2026 € 422.000, 2027 € 373.000 en 2028 € 400.000

B. Voorziening groot onderhoud gemeentelijke huisvesting

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2024 vastgestelde beheerplannen voor de gemeentewerf en het gemeentehuis hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 269.000 Onttrekkingen: 2025 € 91.000, 2026 € 95.000, 2027 € 243.000 en 2028 € 714.000

C. Voorziening onderhoud sporthal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud volgens het meerjarenonderhoudsplan aan sporthal De Cuyl en de inventaris ervan.
Voeding	Op basis van het meerjarenonderhoudsplan hebben we een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 145.000 Onttrekkingen: 2025 € 163.000, 2026 € 149.000, 2027 € 55.000 en 2028 € 106.000

D. Voorziening onderhoud gymlokalen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de gymlokalen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2024 vastgestelde beheerplannen voor de gymlokalen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 145.000 Onttrekkingen: 2025 € 150.000, 2026 € 240.000, 2027 € 132.000 en 2028 € 61.000

E. Voorziening onderhoud Mozaïekzaal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de Mozaïekzaal.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2024 vastgestelde beheerplan voor de Mozaïekzaal hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. Als de voorziening te laag is, doen we een dotatie ten laste van de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 35.000 Onttrekkingen: 2025 € 74.000, 2026 € 89.000, 2027 € 6.000 en 2028 € 8.000

F. Voorziening bomen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Dit is voor een egalisatie van de kosten voor het duurzaam in stand houden van bomen, boomgroepen of groenvoorzieningen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 372.000 Onttrekkingen: 2025 t/m 2028 € 415.000

G. Voorziening groot onderhoud wegen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de wegen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang van het onderhoud jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 946.000 Onttrekkingen: 2025 € 550.000, 2026 € 1.230.000, 2027 € 1.230.000 en 2028 € 1.230.000

H. Voorziening groot onderhoud water/baggeren

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de waterkwaliteit voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is. Dit geldt vooral voor de kosten van het baggeren.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 131.000 Onttrekkingen: 2025 t/m 2028 € 105.000

I. Voorziening groot onderhoud kunst in openbare ruimte

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2024 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 14.000 Onttrekkingen: 2025 € 8.000, 2026 € 12.000, 2027 € 34.000 en 2028 € 3.000

J. Voorziening groot onderhoud bruggen/civiele kunstwerken

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de civiele kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Het nieuwe beheerplan civiele kunstwerken 2024-2028 is op 25 april 2024 door de Raad vastgesteld. Op basis hiervan hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 t/m 2028 € 97.000 Onttrekkingen: 2025 € 107.000, 2026 € 110.000, 2027 € 31.000 en 2028 € 80.000

K. Voorziening afvalstoffenheffing derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van de afvalstoffenheffing.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 en de vraag antwoord rubriek van de Commissie BBV is de egaliseringsreserve voor de afvalstoffenheffing in 2015 opgeheven. Het bedrag dat in de reserve stond is gestort in de voorziening. Eventuele overschotten of tekorten op het product reiniging wordt in de voorziening geëgaliseerd.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 € 46.000

L. Voorziening riolering derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van riolering.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 is de reserve voor de Riolering in 2014 opgeheven. Het bedrag dat nog in de reserve stond is gestort in de voorziening. Eventuele overschotten of tekorten op het product riolering wordt in de voorziening geëgaliseerd.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2025 € 84.000

M. Voorziening pensioenverplichtingen wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van de algemene pensioenwet Ambtsdragers.
Voeding	Uit de jaarlijkse herziene actuariële berekeningen volgt bij de jaarrekening een bijstelling van de voorziening ten laste of ten gunste van de exploitatie. Jaarlijks wordt de voorziening aangevuld tot het maximale risico.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2025 € 105.000, 2026 t/m 2028 € 80.000 Onttrekkingen: afhankelijk van de uitkomsten van de actuariële berekening

N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder een beroep doet op de wachtgeldregeling.
Voeding	Storting vanuit de jaarrekening 2022 € 213.000 en de Voorjaarsnota 2023 € 77.000.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: afhankelijk van de werkelijke uitgaven aan wachtgeld in de jaarrekening

O. Voorziening negatieve grondexploitaties

Doel voorziening	Dit is feitelijk een correctiepost op de waarde van de voorraden geweest. Voor Nieuw-Rhijngest Restgebieden wordt een negatief resultaat verwacht, terwijl er per 31-12-2023 meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Het BBV schrijft in dat geval voor dat het bedrag dat voor dit soort projecten in de voorziening negatieve grondexploitaties is gestort, wordt gepresenteerd onder de voorzieningen voor toekomstige verplichtingen.
Voeding	Storting vanuit de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Storingsen: geen Onttrekkingen: 2025 € 618.000

P Voorziening verlofuren

Doel voorziening	Deze voorziening is opgesteld voor het IKB spaarverlog. Dit omdat er geen sprake is van een omvang van een vergelijkbaar volume.
Voeding	Storting vanuit de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Storingsen: geen Onttrekkingen: geen

4.2.5 EMU-saldo

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-saldo. Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen.

Het EMU saldo van de gemeente Oegstgeest draagt bij aan het totale EMU saldo van het Rijk en alle mede-overheden. De berekening van het EMU saldo gaat uit van ontvangsten en uitgaven en wijkt daarom af van het saldo van baten en lasten zoals dat in deze begroting is gepresenteerd. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Onderstaande tabel toont de opbouw van het EMU saldo op basis van het hiervoor opgestelde CBS schema.

EMU-saldo			Begroting				
			2024	2025	2026	2027	2028
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	1.082	1.207	-412	-2.415	-2.373
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	7.098	21.168	27.626	15.504	-1.949
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	56	-232	-323	-77	-579
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	152	760	0	0	0
5.	(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-6.111	-20.953	-28.361	-17.996	-1.003

4.3 Taakveldenoverzicht

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, schrijft het BBV een uniforme indeling in taakvelden voor. De bijbehorende baten en lasten worden aan die taakvelden toegerekend.

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Taakveld omschrijving	Baten	Lasten
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	1	2.031
	0.2	Burgerzaken	506	1.285
	0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	43	11.272
	0.5	Treasury	540	0
	0.61	Onroerendezaakbelasting (ozb) woningen	8.376	144
	0.62	Onroerendezaakbelasting (ozb) niet-woningen	3.830	0
	0.64	Belastingen overig	169	22
	0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	41.974	0
	0.8	Overige baten en lasten	17	-154
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	1
	0.10	Mutaties reserves (980)	2.176	1.824
	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	1.560
Subtotaal			57.632	17.984
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	1.914
	1.2	Openbare orde en veiligheid	5	423
Subtotaal			5	2.338
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en wegen	131	4.583
Subtotaal			131	4.583
Economie	3.1	Economische ontwikkeling	0	419
	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	61	41
	3.4	Economische promotie	473	0
Subtotaal			534	460
Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	53	440
	4.2	Onderwijshuisvesting	50	2.378
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	64	1.386
Subtotaal			166	4.205
Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	171	240
	5.2	Sportaccommodaties	1.136	2.134
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	141
	5.5	Cultureel erfgoed	8	46
	5.6	Media	68	846
	5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	0	3.363
	Subtotaal			1.384
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.545	5.080
	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	151
	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	1.856
	6.3	Inkomensvoorzieningen	5.863	8.216
	6.4	Begeleide participatie	0	1.236
	6.5	Arbeidsparticipatie	0	601
	6.60	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	17	1.083